

बी .ए., भाग ३

सेमिस्टर साहवे

विषय .मानवी विकास -

लघुत्तरी प्रश्न

युनिट नंबर 1

प्रश्न क्र.1 अनुवंशिकतेचा व्याख्या स्पष्ट करा.

- 2 ) बालकाच्या विकासात वातावरणाचा प्रभाव स्पष्ट करा.
- 3 ) जन्मपूर्व वातावरणाचा बालकाच्या विकासावर होणारा प्रभाव स्पष्ट करा.
- 4 ) संयुक्त कुटुंबाचे गुणविशेष आणि बालकाचा विकास स्पष्ट करा.
- 5 ) लहान कुटुंबाचे फायदे सांगा
- 6 ) विभक्त कुटुंबाची भूमिका स्पष्ट करा
- 7 ) बालकाच्या विकासात भौगोलिक वातावरणाचा प्रभाव यांचे महत्त्व लिहा
- 8 ) सामाजिक वातावरण म्हणजे काय थोडक्यात सांगा
- 9 )पालक बालक संबंध स्पष्ट करा
- 10 )संयुक्त कुटुंबाची भूमिका सांगा

युनिट नंबर 2

- 1 ) व्यक्तिमत्वाचे प्रकार सांगा .
- 2 ) व्यक्तिमत्वातील गुणधर्मांचे निकष स्पष्ट करा
- 3 )बहिर्मुखी आणि अंतर्मुखी व्यक्तिमत्त्व स्पष्ट करा
- 4 ) संरक्षण प्रतिक्रियांची प्रकार सांगा
- 5 )मानसिक संघर्ष सोडविण्याच्या पद्धती सांगा
- 6 ) स्व संकल्पनेची घटक स्पष्ट करा
- 7 )स्व विकासाची वैशिष्टे स्पष्ट करा

8 )व्यक्तिमत्वाचे विषम समायोजन याबद्दल माहिती लिहा

9 ) मानसिक संघर्षाचे स्वरूप स्पष्ट करा

10 )संरक्षण तत्व म्हणजे काय ते सांगा

युनिट नंबर 3

1 )नेतृत्वाच्या व्याख्या सांगा

2 ) नेतृत्वा करिता आवश्यक गुण स्पष्ट करा

3 )चोरी करणे ही वर्तन समस्या स्पष्ट करा

4 ) अति संरक्षण व खोट बोलले या सविस्तर लिहा

5 )अपंगाचे प्रकार सांगा

6 )जन्मजात अपंगत्वाची कारणे सांगा

7) अपंगत्वाच्या अभ्यास क्रमांची वैशिष्ट्ये सांगा

8 )लैंगिक शिक्षणात समाजाचे योगदान याबद्दल माहिती लिहा

9 )लैंगिक विकासातील विकासात्मक कार्य स्पष्ट करा

10 ) शारीरिक अपंगत्व याबद्दल माहिती लिहा

युनिट नंबर 4

1 ) पालकाची भूमिका स्पष्ट करा

2 ) किशोरांच्या शारीरिक वाढीची सामान्य वैशिष्ट्ये सांगा

3 )किशोर अवस्थेतील भीतीची भावना स्पष्ट करा

4 )बालगुन्हेगार कोणाला म्हणतात.

5 )बाल गुन्हेगारी चे स्वरूप स्पष्ट करा

6 )शाळा आणि शिक्षक व शालेय वातावरण याबद्दल लिहा

7 )पालकत्वाचे प्रकार सांगा

8 )एकेरी पालकत्व याबद्दल माहिती लिहा

9 )बाल गुन्हेगारी टाळण्यास कुटुंबाचे योगदान याबद्दल माहिती लिहा

10) भीतीमुळे किशोररात होणारे मानसिक बदल स्पष्ट करा

युनिट नंबर पाच

- 1) पालकत्वाचे प्रकार सांगा .
- 2) पालकत्वाचे महत्त्व सांगा
- 3) अति संरक्षण याबद्दल माहिती लिहा
- 4) पालकाच्या वर्तनाच्या प्रभावाचे महत्त्व स्पष्ट करा
- 5) योग्य संगोपन पद्धती कोणती याबद्दल तुमचे मत व्यक्त करा
- 6) समृद्ध पालक-बालक संबंधाचे महत्त्व द्या
- 7) पालकास समोरील असलेली आव्हाने सांगा
- 8) जंग पुढचे दुष्परिणाम स्पष्ट करा
- 9) सोशल मीडिया यांचे दुष्परिणाम स्पष्ट करा
- 10) संगोपन मध्ये पालकाच्या आदर्शाची स्थान कोणते याबद्दल स्पष्ट करा

दीर्घोत्तरी प्रश्न

युनिट नंबर 1

- 1) अनुवंशिकतेची व्याख्या स्पष्ट करून मानवी जीवनात अनुवंशिकतेची भूमिका स्पष्ट करा
- 2) अनुवंशिकतेचा चे नियम सांगा
- 3) वातावरणाची व्याख्या सांगून मानवी जीवनात वातावरणाचे महत्त्व स्पष्ट करा
- 4) अनुवंशिकता आणि वातावरण यांचा सहसंबंध स्पष्ट करा
- 5) बालकाच्या विकासामध्ये विभक्त कुटुंबाचे भविका स्पष्ट करा
- 6) संयुक्त कुटुंबाची तत्वे स्पष्ट करा
- 7) कुटुंब हे अनौपचारिक शिक्षण केंद्र आहे हे स्पष्ट करा
- 8) मानवी विकासात अनुवंशिकतेची भूमिका सांगा
- 9) संशोधनाच्या दृष्टिकोनातून अनुवंशिकता आणि बालक यांचा सहसंबंध स्पष्ट करा

10) वातावरणावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा

युनिट नंबर 2

1) व्यक्तिमत्त्वाची व्याख्या सांगून त्याचे प्रकार सांगा

2) व्यक्तिमत्त्वावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा

3) मानसिक संघर्ष सोडविण्याच्या पद्धती संबंधी लिहा

4) संरक्षण प्रतिक्रिया म्हणजे काय हे सांगून संरक्षण यंत्रणेची आवश्यकता का भासते यावर चर्चा करा

5) स्व कल्पना ही संज्ञा स्पष्ट करून स्व कल्पनेचे प्रकार लिहा

6) स्व विकासाची वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा

7) व्यक्तिमत्व विकासात स्व संकल्पनेची भूमिका स्पष्ट करा

8) प्रतिक्रमण आणि दमण यांच्यातील फरक स्पष्ट करा

9) कुटुंब आणि व्यक्तिमत्व यांच्यातील सहसंबंध स्पष्ट करा

10) समायोजित संघर्ष सोडविण्याच्या पद्धती स्पष्ट करा

युनिट नंबर 3

1) नेतृत्वाचे प्रकार लिहून शालेय मुलांमध्ये नेतृत्व कसे विकसित करावे याबद्दल माहिती लिहा

2) नेतृत्व म्हणजे काय हे सांगून नेतृत्व करणाऱ्या व्यक्तीचे गुणविशेष सांगा

3) वर्तन समस्या म्हणजे काय हे स्पष्ट करून अंगठा चोखणे व नखे कुरतडणे या वर्तन समस्येबद्दल माहिती लिहा

4) बालकाच्या वर्तन समस्येचे महत्त्व सांगून त्याला कारणीभूत असलेल्या घटकांची चर्चा करा

5) लैंगिक शिक्षणाची उद्दिष्टे सविस्तर लिहा

6) सोशल मीडिया च्या काळात लैंगिक शिक्षणाचे महत्त्व स्पष्ट करून तज्ञाच्या दृष्टिकोनातून लैंगिक शिक्षण कसे असावे यावर चर्चा करा

7) अपंगाची व्याख्या देऊन अपंगत्वाचे वर्गीकरण करा

8) शारीरिक अपंग संबंधी सविस्तर लिहा

9) अपंगाच्या शिक्षणामध्ये येणारे अडथळे स्पष्ट करा

10 )अपंगासाठी अभ्यासक्रम तयार करताना लक्षात ठेवायच्या बाबी यावर चर्चा करा

युनिट नंबर 4

- 1 )किशोरा अवस्थेच्या टप्प्यातील विकासात्मक कार्य सांगा
- 2 )किशोरावस्थेतील शारीरिक वाढीची सामान्य वैशिष्ट्ये सांगा
- 3 )किशोर अवस्थेतील शारीरिक बदलासंबंधी माहिती सांगा
- 5 )किशोर अवस्थेतील भावनात्मक बदल स्पष्ट करा
- 6 )परिपक्वतेमुळे शारीरिक बदलांचा त्यांच्या वर्तनावर कसा प्रभाव पडतो यावर चर्चा करा
- 7 )बालगुन्हेगारी निर्मूलनाकरिता उपाय सुचवा
- 8 )किशोराचा जीवन विषयक सकारात्मक दृष्टिकोन घडविण्यात पालक शिक्षक यांची भूमिका स्पष्ट करा
- 9 )पालक आणि किशोर यांच्यातील आंतरक्रिया सकारात्मक दृष्टिकोन ला पूरक असतात यावर चर्चा करा

युनिट नंबर पाच

- 1 )पालकत्वाचे महत्त्व स्पष्ट करून त्याचे प्रकार सांगा
- 2 )पालकाच्या वर्तनाच्या प्रभावाचे महत्त्व स्पष्ट करा
- 3 )योग्य संगोपन पद्धतीचे प्रकार सांगा
- 4 )योग्य संगोपन पद्धतीचा विकसित दृष्टिकोन लिहा
- 5 )बालकाच्या संगोपनात कुटुंबाचे योगदान स्पष्ट करा
- 6 )जंग फूड चेदुष्परिणाम आणि त्यावर उपाय योजना सांगा
- 7 )सोशल मीडियाचा पालकाच्या जिवनावर कोणता दुष्परिणाम होतो हे स्पष्ट करा
- 8 )दूरदर्शन सातत्याने पाहणे आरोग्याच्या दृष्टिकोनातून घातक आहे यावर चर्चा करा
- 9 )विधायक संगोपन भविष्याची गुंतवणूक आहे यावर चर्चा करा.